

Regulamin egzaminu IPO - V (Vorstufe) (IPO – wstępne)

Egzamin dzieli się na części :	A – praca węchowa	100 punktów
	B – posłuszeństwo	100 punktów
	C – ćwiczenia obrończe	100 punktów

	razem :	300 punktów

Postanowienia ogólne :

Regulamin egz. wstępnego do IPO 1 został opracowany przez Komisję Psów Użytkowych FCI z przeznaczeniem :

- 1.- jako egzamin uprawniający do wystawiania w klasie użytkowej na wystawach FCI.
- 2.- jako warunek dopuszczenia do egzaminu IPO 1, przy czym każda organizacja krajowa postanawia samodzielnie, czy na jej terenie warunek ten będzie obowiązywał.

Regulamin egzaminu wstępnego IPO-V opracowany został w języku niemieckim. W razie wątpliwości, w szczególności przy tłumaczeniach na inne języki, tekst niemiecki jest miarodajny.

Jeżeli w regulaminie tym nie zostało to wyraźnie powiedziane inaczej, stosuje się zasady zawarte w części ogólnej obowiązujących egzaminów międzynarodowych IPO 1-3.

Warunki uczestnictwa :

W dniu egzaminu pies musi mieć ukończone 14 miesięcy. Nie wolno robić żadnych wyjątków. Egzamin IPO-wstępny odpowiada trzem częściom egzaminacyjnym, tak więc jeden sędzia może dziennie oceniać maksymalnie 10 psów.

Próba zachowania :

Na początku każdego egzaminu sędzia musi poddać psa próbie zachowania (testowi psychiki) – zgodnie z zasadami w obowiązującym regulaminie egz. IPO 1-3.

IPO – V część A

Ślad własny przewodnika o długości ok. 200 kroków, 1 załamanie pod kątem ok. 90 stopni, jeden przedmiot należący do przewodnika, bez czasu oczekiwania na start, czas pracy do 10 minut.

podstawa śladu	10 pkt
ścieżka śladu (30 + 30)	60 pkt
załamanie	10 pkt
przedmiot	20 pkt

razem :	100 pkt

Zasady ogólne :

Podstawa śladu musi być dobrze zaznaczona tabliczką, którą wbija się w ziemię z lewej strony na granicy pola podstawy.

Przewodnik musi pokazać przedmiot sędziemu, lub osobie nadzorującej układanie śladów przed rozpoczęciem układania. Dozwolone jest stosowanie tylko przedmiotów przesiąkniętych zapachem przewodnika, będących w kolorze zbliżonym do koloru podłoża, mających wymiary : długość ok. 15 cm, szerokość ok. 3-5 cm, grubość ok. 1 cm. Przewodnik (układający ślad) tworzy podstawę śladu stojąc krótko w jednym miejscu, a następnie idzie normalnym krokiem we wskazanym kierunku. Załamanie tworzy się idąc również normalnym krokiem, przedmiot kładzie się na końcu śladu.

Sędzia i osoby mu towarzyszące nie mogą podczas pracy psa wejść na obszar terenu, na którym ma on pracować.

- a) **Komendy :** jedna - "do szukania"

b) **Wykonanie** : Przewodnik przygotowuje swojego psa do tropienia. Pies może pracować bez linki, lub na lince o długości 10 m. Linka może być prowadzona na grzbiecie, z boku, lub pomiędzy przednimi i/lub tylnymi łapami psa. Linka może być przypięta bezpośrednio do łańcuszka bez zaciągania, lub do kółka szelek. (Dozwolone są szelki piersiowe lub Bottgera, bez dodatkowych rzemieni). Po wywołaniu przewodnik z psem w postawie wyjściowej melduje się sędziemu, zgłasza, czy pies zaznacza, czy podejmuje przedmiot. Przed startem, podczas nawęszania i w czasie całej pracy na śladzie nie wolno stosować jakiegokolwiek przymusu.

Na polecenie sędziego pies jest doprowadzany wolno i spokojnie do podstawy śladu, aby mógł nawęszyc. Powinien on zrobić to spokojnie i intensywnie i podjąc później ślad, nisko węsząc, podążać śladem w równym tempie, intensywnie. Przewodnik podąża za swoim psem w odległości 10 m na końcu linki. Gdy pies pracuje bez linki odstęp 10 m musi być utrzymany. Linka może zwisać, gdy przewodnik trzyma ją w ręku. Załamanie pies musi wypracować pewnie. Gdy pies znajdzie przedmiot, musi bez pomocy przekonywująco zaznaczyć go lub podjąć. Podnosząc go może stać, siedzieć lub przynieść go do przewodnika. Błędem jest pójście dalej z przedmiotem i położenie się. Wskazać przedmiot może pies leżąc, siedząc, lub stojąc. Jeżeli pies zaznaczył przedmiot lub go podjął, przewodnik kładzie linkę na ziemi i udaje się do psa. Przewodnik podnosząc przedmiot pokazuje, że pies go znalazł.

c) **Ocena** : Tempo szukania nie jest kryterium oceny o ile pies węszy intensywnie, w sposób wyrównany i przekonywujący, demonstrując właściwe zachowanie na śladzie. Sprawdzenie przez psa, co jest obok śladu bez jego opuszczenia również nie jest błędem. Błędami obniżającymi stosownie ocenę są : markowanie szukania, praca górnym wiatrem, wypróżnianie się, krążenie na załamaniach, stałe zachęcanie psa, oddziaływanie linką lub słownie na psa na śladzie lub przy przedmiocie, błędne zachowanie przy przedmiocie – niezgodne ze zgłoszonym i dozwolonym. Jeżeli przewodnik oddali się od linii śladu o odległość większą jak długość linki (niezależnie od kierunku), praca zostaje przerwana. Jeżeli pies oddala się od śladu i jest przez przewodnika wstrzymywany, sędzia daje przewodnikowi polecenie by podążał za psem. Gdy polecenie to nie zostaje spełnione, sędzia przerywa pracę. Jeżeli pies nie ukończy tropienia w ciągu 10 minut od startu, sędzia również przerywa pracę. Punkty i oceny uzyskane do przerwania pracy (wyłamania) pozostają jako ocena końcowa.

Ocena pracy na prostych dokonywana jest poprzez danie oceny i odpowiednich dla niej punktów. Jeżeli pies długo mitręży w jednym miejscu, pozostając na nim bez szukania śladu, praca jego może również być przerwana, pomimo, że jest on jeszcze na ścieżce śladu.

IPO – V część B

ćwiczenie 1 :	Chodzenie przy nodze na smyczy	20 pkt
ćwiczenie 2 :	Chodzenie przy nodze bez smyczy	30 pkt
ćwiczenie 3 :	Warowanie z marszu i zawołanie "do mnie"	15 pkt
ćwiczenie 4 :	Aportowanie na płaskim terenie	10 pkt
ćwiczenie 5 :	Skok przez przeszkodę	10 pkt
ćwiczenie 6 :	Warowanie przy odwracaniu uwagi	15 pkt

	razem	100 pkt

Zasada ogólna :

Jeżeli nie zostało to wyraźnie powiedziane, obowiązują ustalenia zawarte w części ogólnej obowiązujących regulaminów IPO 1-3. Do przyjęcia postawy wyjściowej dozwolona jest komenda "do siadania".

1. Chodzenie przy nodze na smyczy

- 20 pkt

a) **Komendy** : jedna "do marszu przy nodze"

b) **Wykonanie** : Przewodnik udaje się z psem na smyczy do sędziego, przyjmuje postawę wyjściową i melduje się. Z postawy wyjść. pies na komendę rusza idąc obok przewodnika po jego lewej stronie, uważnie, chętnie, tak by jego łopatka była stale na wysokości kolan przewodnika. Smycz nie może być napięta. W pierwszej fazie ćwiczenia przewodnik z psem obok idą 30 kroków w linii prostej bez zatrzymywania się. Następnie wykonują zwrot w tył w marszu i wracając muszą zademonstrować co najmniej po jednym zwrocie w prawo i w lewo. Podczas marszu na pierwszym odcinku oddaje się dwa strzały (kaliber 6 mm) w odstępie 5 sek. z odległości co najmniej 15 kroków od psa. Pies musi wykazać się

odpornością na strzał. Na koniec ćwiczenia przewodnik zatrzymuje się w postawie wyjściowej i odpina smycz.

c) Ocena :Wyprzedzanie przewodnika, odsuwanie się w bok, zostawanie z tyłu, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, brak koncentracji psa i/lub słumienie obniżają odpowiednio ocenę.

2.Chodzenie przy nodze bez smyczy - 30 pkt

a) Komendy : jedna "do marszu przy nodze"

b) Wykonanie : Z postawy wyjściowej pies na komendę rusza idąc obok przewodnika po jego lewej stronie uważnie, chętnie, tak by jego łopatka była stale na wysokości kolan przewodnika. W pierwszej fazie ćwiczenia przewodnik z psem obok idą 30 kroków w linii prostej bez zatrzymywania się. Następnie robią zwrot w tył w marszu i w drodze powrotnej muszą zademonstrować co najmniej po jednym zwrocie w prawo i w lewo. Na koniec ćwiczenia przewodnik zatrzymuje się w postawie wyjściowej i zapina psa na smycz.

c) Ocena :Wyprzedzanie przewodnika, odsuwanie się w bok, zostawanie z tyłu, siadanie wolne lub z ociąganiem, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, brak koncentracji psa i/lub słumienie psa obniżają odpowiednio ocenę.

3.Warowanie z marszu z zawołaniem "do mnie" - 15 pkt

a) Komendy : Po jednej: do "marszu" ,"warowania" ,"przyjścia do mnie" i "przyjęcia postawy wyjściowej"

b) Wykonanie : Przewodnik rusza z postawy wyjściowej z psem bez smyczy idąc w linii prostej. Po 10 krokach pies musi na jedną komendę natychmiast zawarować, a przewodnik oddala się bez zatrzymania i oglądania. Po przejściu ok. 20 kroków przewodnik zatrzymuje się i obraca do swojego spokojnie leżącego psa. Na polecenie sędziego daje komendę do przyjścia "do mnie", która może być połączona z imieniem psa. Pies musi przybiec chętnie, szybko, w linii prostej i usiąść prosto przed przewodnikiem. Na komendę musi znaleźć się w postawie wyjściowej z łopatką na wysokości kolan przewodnika. Pies zostaje zapięty na smycz.

c) Ocena :Obniżają ją błędy w wykonaniu, wolne położenie się, niespokojne leżenie ,wolne podbiegnięcie, postawa przewodnika w rozkroku, błędy przy siadzie przed przew. i przy przyjmowaniu postawy wyjściowej. Jeżeli pies po komendzie "waruj" usiądzie, lub będzie stał odejmuje się 7 punktów.

4.Aportowanie - 10 pkt

a) Komendy : po jednej do: "przyniesienia", "oddania", "przyjścia do nogi"

b) Wykonanie : W postawie wyjściowej przewodnik odpina smycz. Następnie rzuca należący do niego przedmiot na odległość ok. 5 kroków. Komendę do przyniesienia wolno mu dać dopiero, gdy przedmiot znieruchomieje na ziemi. Pies siedzący spokojnie bez smyczy przy przewodniku musi na komendę pobiec szybko i bezpośrednio do przedmiotu, natychmiast go podnieść i przynieść go przewodnikowi szybko, najkrótszą drogą, usiąść przed nim i spokojnie trzymać przedmiot w pysku dopóki przewodnik nie odbierze go po komendzie wydawanej z ok. 3 sekundową zwłoką. Po następnej komendzie pies musi się znaleźć w postawie wyjściowej siadając szybko z łopatką na wysokości kolan przewodnika po jego lewej stronie. Przewodnikowi nie wolno w czasie całego ćwiczenia opuścić miejsca, w którym stał. Na zakończenie pies jest zapinany na smycz.

c) Ocena :Obniżają ją błędy w postawie wyjściowej, wolny bieg po przedmiot, błędy przy podejmowaniu, wolny powrót, upuszczenie, zabawa przedmiotem lub gryzienie go, postawa przewodnika w rozkroku, błędy przy siadaniu przed przew. i dojściu do nogi. Szczególnie obniża ją pomoc przewodnik (bez zmiany jego miejsca stania). Jeżeli zaś przewodnik opuści miejsce, w którym stał, ćwiczenie ocenia się jako niedostateczne. Jeżeli pies nie przyniesie przedmiotu oceną jest 0 punktów.

5. Skok przez płotek (80 cm)

- 10 pkt

- a) Komendy : po jednej do "przeskoku", "przyjścia do mnie", "skoku powrotnego", "przyjścia do nogi"
- b) Wykonanie : Przewodnik przyjmuje postawę wyjściową co najmniej 5 kroków przed płotkiem i odpina psa ze smyczy. Pies siedzi spokojnie obok przewodnika i na komendę skacze przez płotek, a na następne komendy do przyjścia do mnie i do skoku powrotnego przeskakuje płotek powtórnie i siada blisko i prosto przed przewodnikiem. Na następną komendę musi szybko znaleźć się u lewego boku przewodnika

siadając z łopatką na wysokości jego kolan. W czasie całego ćwiczenia przewodnikowi nie wolno opuścić miejsca, w którym stał. Na koniec ćwiczenia pies jest zapinany na smycz.

- c) Ocena : Błędami są : wadliwa postawa wyjściowa, skok z ociąganiem, błędy w siadzie przed przewodnikiem i przy nodze, a szczególnie pomoc przewodnika (bez opuszczenia miejsca stania). Muśnięcie przeszkody powoduje odjęcie każdorazowo do 1 pkt, a oparcie się na przeszkodzie powoduje odjęcie każdorazowo do 2 pkt. Jeżeli zaś przewodnik zmieni miejsce stania przed końcem ćwiczenia, ocena za nie jest niedostateczna.

6. Warowanie przy odwracaniu uwagi

- 15 pkt

- a) Komendy : po jednej "do warowania" i "siadania"
- b) Wykonanie : Na początku ćwiczenia w części B wykonywanej przez innego psa, przewodnik udaje się ze swoim psem do wskazanego przez sędziego miejsca, przyjmuje postawę wyjściową i odpina smycz. Następnie daje komendę do warowania i odchodzi bez oglądania się na odległość co najmniej 20 kroków w obrębie terenu egzaminu, nie zostawiając przy psie smyczy, ani jakiegokolwiek innego przedmiotu i staje spokojnie tyłem do psa w jego polu widzenia. Pies musi spokojnie leżeć do czasu, aż drugi pies nie wykona ćwiczeń 1-3 i niedozwolony jest jakikolwiek wpływ przewodnika na jego zachowanie. Na polecenie sędziego przewodnik wraca do swojego psa i staje z jego prawej strony. Na następne polecenie sędziego pies dostaje komendę "siad" i powinien wykonać ją szybko i dokładnie. Po czym pies jest zapinany na smycz.
- c) Ocena : Błędami są : niespokojne zachowanie przewodnika, ukrywana pomoc, niespokojne leżenie psa, zbyt wczesne podniesienie się do pozycji siedzącej lub wstanie przy dochodzeniu przewodnika. Jeżeli pies wstanie lub usiądzie, lecz nie opuści miejsca, w którym został, przyznaje się ocenę częściową. Jeżeli zostający pies oddali się od tego miejsca więcej jak 3 metry zanim drugi pies zakończy ćwiczenie nr 3, otrzymuje za swoje ćwiczenie 0 pkt.

IPO V - część C

ćwiczenie 1 :	osaczenie i oszczekanie	15 punktów
ćwiczenie 2 :	zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki	30 punktów
ćwiczenie 3 :	atak na przewodnika i psa	50 punktów
ćwiczenie 4 :	eskortowanie pozoranta do sędziego	5 punktów

razem :		100 punktów

Zasada ogólna :

Jeżeli nie jest to wyraźnie powiedziane inaczej, stosuje się zasady zawarte w części ogólnej obowiązującego regulaminu IPO 1-3. Nie daje się oceny TSB.

Komendę "do puszczenia" wolno dać we wszystkich ćwiczeniach obrończych tylko raz. Zasady oceny puszczenia przedstawiają się następująco :

	obniżenie oceny pkt
puszczenie z ociąganiem	0,5 – 3,0
puszczenie szybko po pierwszej dodatk. komendzie	3,0

pierwsza dodatk. komenda, puszczenie z ociąganiem 3,5 – 6,0
puszczenie szybko po drugiej dodatk. komendzie 6,0
druga dodatk. komenda puszczenie z ociąganiem 6,5 – 9,0
pies nie puszcza po drugie dodatkowej komendzie : dyskwalifikacja

1. Osaczenie i oszczekanie :

- 15 pkt

a) Komendy : jedna "do rewirowania"

b) Wykonanie : Pozorant znajduje się w odległości ok. 20 kroków od psa i przewodnika, w kryjówce, tak, że jest dla psa niewidoczny. Na polecenie sędziego przewodnik odpina smycz i wysyła psa z komendą do rewirowania w kierunku kryjówki. Można użyć gestu. Pies musi osaczyć pozoranta aktywnie i uważnie,

oszczekując go intensywnie i nieprzerwanie. Psu nie wolno wskakiwać na pozoranta ani go chwytać. Po oszczekiwaniu przez ok. 20 sek., na znak sędziego, przewodnik podchodzi do psa i chwyta go za obrozę.

c) Ocena : Obniżają ją nie nieprzerwane, nie intensywne oszczekiwanie i nie napierające osaczenie. Przy zaczepianiu pozoranta np uderzaniu, wskakiwaniu, należy odjąć do 3 pkt, a przy silnym chwyceniu do 12 pkt. Jeżeli pies opuści pozoranta wychodząc naprzeciw podchodzącemu przewodnikowi, ocena za to ćwiczenie jest niedostateczna. Gdy pies nie zainteresuje się pozorantem, następuje przerwanie pracy w części C.

2. Zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki :

- 30 pkt

a) Komendy : jedna "do puszczenia"

b) Wykonanie : Podczas gdy przewodnik trzyma psa za obrozę, pozorant wychodzi z kryjówki i rozpoczyna ucieczkę. Na znak sędziego przewodnik uwalnia psa. Pies musi samodzielnie i skutecznie przerwać próbę ucieczki poprzez energiczny i silny chwyt. Może on chwycić pozoranta wyłącznie za rękaw. Na znak sędziego pozorant staje nieruchomo. Gdy tak się stanie, pies musi natychmiast puścić. Przewodnikowi wolno dać samodzielnie jedną komendę "do puszczenia" we właściwym momencie.

Jeżeli pies nie puści po pierwszej dozwolonej komendzie, przewodnik otrzymuje polecenia od sędziego do dania dwóch następnych komend. Jeżeli pies nie puści po trzeciej komendzie (jednej dozwolonej i dwóch dodatkowych) następuje dyskwalifikacja. W czasie puszczenia przewodnik musi stać spokojnie, bez wpływania na zachowanie psa. Po puszczeniu pies musi zostać przy pozorancie i pilnować go uważnie. Po okresie pilnowania przez ok. 20 sekund, na polecenie sędziego, przewodnik idzie do psa i chwyta go za obrozę.

c) Ocena : Obniża ją niewłaściwe wykonanie ważnych dla oceny elementów takich jak : Szybkie i energiczne zareagowanie na ucieczkę z dogonieniem i rzeczywistym zapobieżeniem ucieczce silnym chwycem. Chwyt pełny i spokojny aż do puszczenia. Uważne pilnowanie blisko pozoranta. Jeżeli pies nie pobiegnie lub nie zatrzyma ucieczki chwycem na dystansie ok. 20 kroków, następuje przerwanie pracy w części C.

3. Atak na przewodnika i psa :

- 50 pkt

a) Komendy : po jednej "do obrony", "puszczenia", "do nogi", "marszu przy nodze"

b) Wykonanie : Pies jest trzymany za obrozę, ale nie wolno go pobudzać. Na polecenie sędziego pozorant odchodzi normalnym krokiem od przewodnika z psem. Po zrobieniu ok. 20 kroków odwraca się i atakuje przewodnika i psa frontalnie wydając przepędzające okrzyki i wykonując groźące ruchy. Przewodnik uwalnia psa z komendą do obrony. Pies musi niezwłocznie odeprzeć atak poprzez energiczne i silne chwycenie pozoranta. Wolno mu chwycić jedynie rękaw ochronny. Przewodnikowi nie wolno opuścić miejsca, w którym stał. Na znak sędziego pozorant staje nieruchomo. Po zatrzymaniu się pozoranta pies musi natychmiast puścić. Przewodnik może samodzielnie dać we właściwym czasie jedną komendę do puszczenia.

Jeżeli pies nie puści po pierwszej dozwolonej komendzie, przewodnik dostaje od sędziego polecenia do dania dwóch dodatkowych komend do puszczenia. Jeżeli pies nie puści po tych komendach (jednej dozwolonej i dwóch dodatkowych) następuje dyskwalifikacja. W czasie dawania komend do puszczenia musi przewodnik stać spokojnie, bez wpływania na zachowanie psa.

Po puszczeniu pies musi zostać przy pozorancie i uważnie go pilnować. Na polecenie sędziego przewodnik udaje się najkrótszą drogą, normalnym krokiem do swojego psa i przywołuje go komendą do postawy wyjściowej. Po czym przewodnik zapina psa na smycz.

c) Ocena : Obniża ją niewłaściwe wykonanie ważnych dla niej elementów takich jak : Energiczna obrona z silnym chwytem, chwyt pełny i spokojny aż do puszczenia. Uważne pilnowanie blisko pozoranta.

Jeżeli pies opuści pozoranta w czasie pilnowania, lub przewodnik da psu komendę, by został przy pozorancie, ćwiczenie oceniane jest jako niedostateczne.

5. Eskortowanie pozoranta do sędziego

- 5 pkt

a) Komendy : jedna "do marszu przy nodze"

b) Wykonanie : Następuje teraz odprowadzenie pozoranta do sędziego na dystansie ok. 10 kroków. Dozwolona jest jedna komenda do marszu przy nodze. Pies musi iść z prawej strony pozoranta, aby znajdował się między nim a przewodnikiem. Musi on w czasie konwojowania uważnie obserwować pozoranta. Nie może jednak na niego napierać, wskakiwać lub go chwycić. Grupa ta zatrzymuje się przed sędzią i zgłasza zakończenie ćwiczeń w części C.

c) Ocena : Obniżają ją brak uważnego obserwowania pozoranta i niewłaściwy marsz przy nodze, nie na luźnej smyczy.

Uwaga :

Regulamin obowiązuje od 1.01.2007.

Egzamin upoważnia do uzyskania certyfikatu użytkowości dla ras wymagających egzaminu i wystawiania psa w klasie użytkowej.

Warunkiem przystąpienia do tego egzaminu jest zdanie przez psa egzaminu PT.

Zdanie tego egzaminu nie jest konieczne do zdawania egzaminu IPO I

